

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 5.12.2012
COM(2012) 729 final

2012/0351 (NLE)

Návrh

DOPORUČENÍ RADY

o zřízení záruky pro mladé lidi

{SWD(2012) 409 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Vysoká a stále rostoucí nezaměstnanost mladých lidí má pro naše hospodářství, společnost i pro samotné mladé lidi velmi vážné důsledky.

Míra nezaměstnanosti mladých lidí v celé EU dosáhla (ve třetím čtvrtletí 2012) 22,7 %, což je dvojnásobek míry nezaměstnanosti dospělých¹. Zatím se žádný zvrat tohoto trendu nedá očekávat. Kolem 5,5 milionu mladých lidí je nezaměstnaných a více než 7,5 milionu mladších 25 let se řadí k tzv. kategorii „NEET“ - tj. nepracují, ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (not in employment, education or training).

Kromě okamžitých dopadů krize poškozují společnost a stojí jí peníze rovněž situace, kdy jsou mladí lidé, v jakékoli míře, nezaměstnaní a nevěnují se žádné aktivitě. Dnes nás tato situace stojí hodně peněz, které vyplácíme na dávkách a naopak ztrácíme na výdělcích a daních, ale prodraží se nám i v budoucnu, protože povede k řadě „trvalých následků“ s dlouhodobými negativními dopady na budoucí úroveň příjmů, riziko nezaměstnanosti v budoucnu, zdravotní stav, dobré životní podmínky a důchodové rezervy. Evropa si nemůže dovolit mrhat talentem a nedbát o budoucnost.

Již před začátkem krize se hovořilo o tom, že je třeba přijmout nějaká opatření a pomoci mladým lidem při přechodu ze školy do zaměstnání. V roce 2005 se Rada v souvislosti s hlavními směry politiky zaměstnanosti (2005–2008) dohodla, že by se měly přijmout politiky zaručující, aby byl „každé nezaměstnané osobě nabídnut nový začátek v průběhu šesti měsíců nezaměstnanosti v případě mladých lidí“. V roce 2008 Rada toto období, pokud jde o mladé lidi, kteří ukončili školní docházku, zkrátila, a měli by tak dostat nabídku zaměstnání nejpozději do čtyř měsíců.

Do roku 2010 se ohledně těchto opatření v EU nic nedělo a Evropský parlament a Evropské fórum mládeže se snažily prosadit, aby byla na úrovni EU zřízena záruka pro mladé lidi.

V rámci strategie Evropa 2020 a její stěžejní iniciativy Mládež v pohybu vyzvala Komise členské státy, aby zajistily všem mladým lidem do čtyř měsíců od doby, kdy ukončí školu, zaměstnání, další vzdělávání nebo aktivační opatření jakožto „záruku pro mladé lidi“.

V letech 2011 a 2012 se tyto výzvy opakovaly, konkrétně ze strany Evropské rady, Evropského parlamentu a Evropského fóra mládeže, avšak bez konkrétního účinku.

V balíčku týkajícím se zaměstnanosti z dubna 2012 Komise uvedla, že do konce roku navrhne doporučení Rady o záruce pro mladé lidi.

Dne 29. června 2012 vyzvala Evropská rada členské státy k intenzivnějšímu úsilí o větší zaměstnanost této skupiny obyvatel, „aby mladí lidé do několika měsíců po ukončení školní

---

¹ Hlavní ukazatele šetření pracovních sil Eurostatu, údaje očištěné od sezónních vlivů, mladí lidé jsou definováni jako mladší 25 let, dospělí jako osoby starší 25 let.

docházky získali kvalitní nabídku zaměstnání, možnost dalšího vzdělávání, učňovské místo v podniku či stáž“. Podle závěrů Rady může na tato opatření „poskytnout podporu ESF“ a „členské státy by měly využívat možností financování dotací na dočasný nábor pracovníků z Evropského sociálního fondu“.

Komise v Roční analýze růstu na rok 2013² zdůraznila, že by členské státy měly zajistit přechod mladých lidí ze školy na trh práce a vypracovat a provádět systém záruk pro mladé lidi, který by každému mladému absolventu (do 25 let) zajistil nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání nebo učňovského programu či stáže do čtyř měsíců po ukončení formálního vzdělávání nebo od začátku nezaměstnanosti. Takové systémy mohou být spolufinancovány z prostředků Evropského sociálního fondu.

Komise předkládá návrh doporučení Rady, která se týkají zajištění nabídky kvalitního zaměstnání, dalšího vzdělávání nebo odborné přípravy pro mladé lidi do čtyř měsíců od doby, kdy ukončili formální vzdělávání nebo se stali nezaměstnanými. V návrhu se rovněž uvádí, jak by měl systém záruk pro mladé lidi fungovat. Zahrnuje rovněž šest základních os: vytvořit silná partnerství se všemi zúčastněnými stranami, zajistit včasný zásah a aktivaci, aby se zabránilo tomu, aby se mladí zařadili do kategorie NEET, přijetí podpůrných opatření umožňujících začlenění na trh práce, plné využití financí EU za tímto účelem, posuzování a neustálé zlepšování systému záruk pro mladé lidi a rychlé provádění tohoto systému. V návrhu se rovněž uvádí, jakým způsobem podpoří práci členských států Komise: rámec pro financování EU, výměna osvědčených postupů mezi členskými státy, sledování postupů členských států v rámci provádění evropského semestru a podpora činností zvyšujících povědomí o možnostech v této oblasti.

Návrh doplňuje pracovní dokument útvarů Komise, který podrobněji popisuje, v čem spočívá záruka pro mladé lidi, uvádí náklady a přínosy systému a popisuje konkrétní kroky, které jsou k úspěšnému provedení záruky pro mladé lidi nezbytné. V příloze dále vyjmenovává, které politiky podporující mladé lidi již fungují v 27 členských státech a Chorvatsku a odráží různé výchozí pozice těchto zemí při zavádění úplných systémů záruk pro mladé lidi.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Dánské předsednictví uspořádalo během neformálního setkání ministrů práce a sociálních věcí v Horsens ve dnech 24.–25. dubna 2012 seminář o způsobech provedení záruky pro mladé lidi. Na tomto setkání bylo zdůrazněno, že politiky vzdělávání a odborné přípravy by měly být v souladu s politikou zaměstnanosti, že by se mělo úsilí zaměřit na problematické skupiny, zejména osoby bez kvalifikace či dokladu o dosaženém vzdělání, a že by se měla vypracovat opatření přímo na míru situaci v jednotlivých členských státech a konkrétním problémům. Ministři došli rovněž k závěru, že orgány veřejné správy musí mladým lidem, zejména těm nejzranitelnějším, poskytnout podporu, ale že také mladí lidé by se měli zavázat k určitým povinnostem a odpovědnosti. Jako možný zdroj financí byl zmíněn Evropský

---

² COM(2012) 750, 28.11.2012.

sociální fond, zejména s ohledem na potřebu provést úsporná opatření / opatření fiskální konsolidace.

Součástí každoročního dotazníku zasílaného síti veřejných služeb zaměstnanosti ohledně jejich kapacity pro přizpůsobení se krizi byl v lednu 2012 modul týkající se kroků přijatých za účelem potírání nezaměstnanosti mladých lidí. K odpovědím se přihlédlo při přípravě pracovního dokumentu útvarů Komise, jenž doplňuje tento dokument.

V červnu 2012 byli členové této sítě na setkání vedení sítě veřejných služeb zaměstnanosti v rámci dánského předsednictví požádáni, aby podali zprávu o vývoji od ledna 2012, zejména pokud jde o mladé lidi.

Ve dnech 19.–20. června 2012 se o iniciativě zřídit záruku pro mladé lidi diskutovalo se sociálními partnery, a to v návaznosti na balíček týkající se zaměstnanosti.

Na konferenci „Zaměstnanost v Evropě“³, která se konala ve dnech 6.–7. září 2012 v Bruselu a již se zúčastnily všechny relevantní zúčastněné strany, včetně sociálních partnerů a organizací mladých, vyjádřila velká většina přednášejících podporu zřízení záruky pro mladé lidi prostřednictvím EU a uznali, že mladým lidem je třeba umožnit dobrý start do života, a to hlavně v těžkých obdobích, jaké zrovna prožíváme.

V září 2012 se setkali představitelé Evropského fóra mládeže a sociální partneři z různých odvětví.

O iniciativě záruky pro mladé lidi se se sociálními partnery hovořilo také 23. října 2012 ve výboru pro sociální dialog.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

Právní základ: Vhodným právním základem pro přijetí doporučení ohledně návrhu záruky pro mladé lidi, která spadá do politiky zaměstnanosti (hlava IX SFEU), je článek 292 SFEU. Pravomoci Unie ohledně politik zaměstnanosti jsou stanoveny v hlavě IX SFEU, která nestanoví konkrétní právní základ pro přijetí doporučení. Pouze článek 149 SFEU předpokládá „stimulační opatření ke spolupráci mezi členskými státy a k podpoře jejich činnosti v oblasti zaměstnanosti prostřednictvím podnětů, které mají za cíl rozvíjet výměnu informací a osvědčených zkušeností“, která však nejsou předmětem tohoto doporučení.

Subsidiarita a proporcionalita: Komise a členské státy jsou znepokojeny současnou situací mladých lidí na trhu práce a jejím neustálým zhoršováním. Celá Evropa trpí vysokou nezaměstnaností mladých: náklady na ni jsou vysoké teď a budou nás provázet i v budoucnu. Úspory, jichž bude dosaženo prostřednictvím záruky pro mladé lidi, přesahují pouhé úspory na výdajích za sociální zabezpečení. Zamezíme-li nezaměstnanosti a ztrátě kvalifikací, dosáhneme dlouhodobého prospěchu pro mladé lidi a celé hospodářství, a to díky nižší

³ Další informace: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=88&eventsId=641>

nezaměstnanosti v průběhu celého života, vyšším příjmům (a tím pádem vyšším příjmům na daních a příspěvcích sociálního zabezpečení) a menším sociálním a zdravotním problémům⁴.

Poté, co řada politických výzev ze strany Rady a Evropského parlamentu ke zřízení systému záruk pro mladé lidi zůstala nevyslyšena, je nyní nezbytné vydat toto doporučení pro členské státy. Dosud přijal opatření k provedení celého systému záruk pro mladé lidi jen malý počet členských států.

Díky pokynům na úrovni EU k nástrojům, jimiž lze dosáhnout účinnosti systému záruk pro mladé lidi, budou moci členské státy co nejlépe využít fondů soudržnosti a zejména Evropského sociálního fondu, a řešit tak problém nezaměstnanosti a nečinnosti mladých.

Návrh zohledňuje, že rozdílné podmínky v jednotlivých členských státech (nebo v jejich regionech či místních celcích) by mohly vést k rozdílnému zavedení a dalšímu provádění systému.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Nevztahuje se na tento návrh.

5. NEPOVINNÉ PRVKY

Nevztahuje se na tento návrh.

---

⁴ Další informace o poměru nákladů a přínosů provedení systému záruk pro mladé lidi naleznete v doprovodném pracovním dokumentu úvarů Komise.

Návrh

DOPORUČENÍ RADY

o zřízení záruky pro mladé lidi

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Investice do lidského kapitálu mladých Evropanů přinese dlouhodobý prospěch a přispěje k udržitelnému hospodářskému růstu podporujícím začlenění. Evropa bude moci plně využít přínos aktivní, inovativní a vzdělané pracovní síly a současně zamezí obrovským výdajům na mladé lidi, kteří nepracují, ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy (NEET). Ty v současné době dosahují 1,2 % HDP⁵.
- (2) Krize zasáhla obzvláště tvrdě mladé lidi. Jsou zranitelní, protože se nacházejí v přechodném životním období, nemají odborné zkušenosti, někdy nemají dostatečné vzdělání, často se na ně nevztahuje dostatečné sociální zabezpečení, mají omezený přístup k financím a jsou vystaveni nejistým pracovním podmínkám. Málo placené a nejisté zaměstnání mají častěji mladé ženy. Mladí rodiče, zejména matky, zase postrádají odpovídající opatření vyrovnávající pracovní a rodinný život. Někteří mladí lidé jsou kromě toho určitým způsobem znevýhodněni nebo jim hrozí diskriminace. Proto je třeba přijmout vhodná opatření, jež jim pomohou.
- (3) V Evropě je 7,5 milionu mladých lidí spadajících do kategorie NEET, což je 12,9 % mladých Evropanů (ve věku 15–24 let). Mnozí z nich mají pouze nižší sekundární vzdělání, předčasně opustili vzdělávání a odbornou přípravu a často se jedná o migranty nebo lidi ze znevýhodněných komunit. Pojem NEET zahrnuje různé podskupiny mladých lidí s různými potřebami.
- (4) Celkem 30,1 % nezaměstnaných mladých lidí ve věku do 25 let nemá práci již déle než dvanáct měsíců. Stále vyšší počet mladých navíc aktivně zaměstnání nehledá, čímž se mohou ochudit o strukturální podporu usnadňující návrat na trh práce. Z výzkumů vyplývá, že nezaměstnanost mladých může zanechat „trvalé následky“ – v budoucnu jsou tito lidé nezaměstnaností více ohroženi, vydělávají méně a mají menší chuť založit rodinu, což vede k negativním demografickým trendům, a

---

⁵ Eurofound (2012) NEETs – Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe (NEET - mladí lidé, kteří nemají zaměstnání, ani se neúčastní vzdělávání či odborné přípravy: charakteristika, náklady a politická řešení v Evropě) Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk.

společnost na druhé straně ztrácí lidský kapitál a chudoba se přenáší z generace na generaci.

- (5) Zárukou pro mladé lidi je zde myšlena kvalitní nabídka zaměstnání, dalšího vzdělávání, učňovského programu nebo stáže pro mladé lidi, kterou by měli obdržet do čtyř měsíců od začátku nezaměstnanosti či od ukončení formálního vzdělávání.
- (6) Tato záruka přispívá ke splnění tří cílů strategie Evropa 2020, konkrétně že 75 % lidí ve věku 20–64 let má mít zaměstnání, míra osob předčasně ukončujících vzdělávání má být pod 10 % a alespoň 20 milionů lidí se má vymanit z chudoby a sociálního vyloučení.
- (7) Hlavní směry politik zaměstnanosti členských států⁶, zejména hlavní směry 7 a 8, vyzývají členské státy, aby podpořily začleňování mladých lidí na trh práce a pomohly jim, zvláště těm v kategorii NEET, ve spolupráci se sociálními partnery najít první zaměstnání, získat pracovní zkušenosti nebo zahájit další studium nebo odbornou přípravu, včetně vyučení, a aby rychle zasáhly, pokud mladí lidé ztratí práci.
- (8) Již v roce 2005 se Rada v souvislosti s hlavními směry politiky zaměstnanosti⁷ (2005–2008) dohodla, že by měl být „každé nezaměstnané osobě nabídnut nový začátek v průběhu šesti měsíců nezaměstnanosti v případě mladých lidí“. V roce 2008⁸ Rada toto období v případě mladých lidí, kteří ukončili školní docházku, zkrátila, a měli by tak dostat nabídku zaměstnání nejpozději do čtyř měsíců.
- (9) V usnesení o podpoře přístupu mládeže na trh práce, posílení statusu praktikantů, stáží a odborné přípravy⁹ z roku 2010 vyzval Evropský parlament Evropskou komisi, členské státy, sociální partnery a další zúčastněné strany, aby vnitrostátní politiky trhu práce, vzdělávání a odborné přípravy doplnila ještě záruka pro mladé lidi. Zajistilo by se tak každému mladému člověku v EU právo na to, aby mu bylo nejpozději po čtyřech měsících nezaměstnanosti nabídnuto zaměstnání, učňovský program, další vzdělávání nebo kombinovaná práce a učení.
- (10) Komise ve svém sdělení z roku 2010 Mládež v pohybu členské státy vyzvala, aby záruku pro mladé lidi zavedly – zatím se uplatňuje velmi omezeně. Toto doporučení připomíná, že členské státy by se měly snažit tohoto cíle dosáhnout, a pomáhá dotčený systém naplánovat, provádět a zhodnotit.
- (11) V závěrech Rady z června 2011 „Podpora zaměstnanosti mládeže v zájmu dosažení cílů strategie Evropa 2020“ byly členské státy vyzvány, aby jednaly rychle a mladým lidem, kteří nemají zaměstnání a neúčastní se ani vzdělávání nebo odborné přípravy, včetně lidí, kteří školní docházku opustili předčasně, nabízely další vzdělávání, (opětovnou) odbornou přípravu nebo aktivační opatření. Pomohlo by to při plnění cíle, kterým je dostat tyto lidi v co nejkratší možné době zpět do vzdělávacího procesu, odborné přípravy nebo na trh práce a snížit počet lidí ohrožovaných chudobou, diskriminací a sociálním vyloučením.

⁶ Rozhodnutí Rady 2010/707/EU – Úř. věst. L 308/46, 24.11.2010.

⁷ Rozhodnutí Rady 2005/600/ES – Úř. věst. L 205/21, 6.8.2005.

⁸ Rozhodnutí Rady 2008/618/ES o hlavních směrech politik zaměstnanosti (2008–2010) – Úř. věst. L 198/51, 26.7.2008.

⁹ P7-TA(2010) 0262 ze dne 6. července 2010.

- (12) V červnu 2011 se doporučení Rady¹⁰ o politikách snížení míry předčasného ukončování školní docházky zaměřilo na vypracování komplexních průřezových politik vycházejících z poznatků a zahrnujících opatření na opětovné zapojení lidí, kteří předčasně ukončili vzdělávání, a na posílení vazby mezi systémy vzdělávání a odborné přípravy a trhem práce.
- (13) Evropský parlament při přípravě rozpočtu na rok 2012 tento přístup podpořil a požádal Komisi o provedení přípravných kroků k zavedení záruk pro mladé lidi v členských státech.
- (14) Komise ve svém balíčku týkajícím se zaměstnanosti „Na cestě k hospodářské obnově vedoucí k intenzivnímu růstu pracovních míst¹¹“ vyzvala členské státy, sociální partnery a jiné zúčastněné strany, aby aktivně řešili stávající problémy v oblasti zaměstnanosti v EU, a to zejména pokud jde o nezaměstnanost mladých. Komise klade důraz na značný potenciál, který má k vytváření pracovních míst zelená ekonomika, zdravotní a sociální péče a odvětví IKT, a za tímto účelem vydala tři navazující doprovodné akční plány. Komise poté rovněž stanovila šest prioritních os průmyslových inovací, které mohou pomoci při přechodu na nízkouhlíkové hospodářství účinně využívající zdrojů¹². V balíčku týkajícím se zaměstnanosti Komise rovněž zdůraznila, že významnou roli, a to i pro mladé lidi, hraje podpora podnikavosti, zlepšení dostupnosti podpůrných služeb a mikrofinancování při zakládání podniku a zavedení systémů, jež změní dávky v nezaměstnanosti na granty na podporu zakládání nových podniků. Kromě toho balíček navrhuje využití mzdových subvencí, které mají zvýšit čistou míru nově uzavíraných pracovních smluv, cíleného omezení daňového zatížení práce (zejména příspěvků na sociální zabezpečení ze strany zaměstnavatelů) s cílem zvýšit zaměstnanost a vyvážených reforem právních předpisů na ochranu zaměstnanosti, což by mohlo mladým lidem usnadnit přístup ke kvalitnímu zaměstnání.
- (15) V květnu 2012 vyzval Evropský parlament¹³ členské státy, aby na národní úrovni přijaly rychlá a konkrétní opatření zajišťující mladým lidem do čtyř měsíců od ukončení školy buď slušnou práci, nebo další vzdělávání či odbornou přípravu. Parlament zdůraznil, že systém záruk pro mladé lidi by měl být právně vymahatelný, má-li skutečně zlepšit situaci mladých lidí, kteří nemají práci, ani se neúčastní vzdělávání či odborné přípravy, a má-li se vyřešit problém nezaměstnanosti mladých v EU.
- (16) Dne 29. června 2012 vyzvala Evropská rada k intenzivnějšímu úsilí o větší zaměstnanost této skupiny obyvatel, „aby mladí lidé do několika měsíců po ukončení školní docházky získali kvalitní nabídku zaměstnání, možnost dalšího vzdělávání, učňovské místo v podniku či stáž“. Podle závěrů Rady může na tato opatření poskytnout podporu ESF a členské státy by měly využívat možností financování dotací na dočasný nábor pracovníků z Evropského sociálního fondu.
- (17) Ve sdělení Komise ze dne 20. listopadu 2012 o přehodnocení vzdělávání¹⁴ je uveden přínos EU v této záležitosti ze vzdělávacího hlediska. Zabývá se hlavními otázkami

¹⁰ Úř. věst. C 191/01, 1.7.2011.

¹¹ COM(2012) 173, 18.4.2012.

¹² COM(2012) 582, 10.10.2012.

¹³ Usnesení Evropského parlamentu o iniciativě „Příležitosti pro mladé“ (2012/2617(RSP)), 24.5.2012.

¹⁴ COM(2012) 669, 20.11.2012.

kolem reformy a účinnosti systémů vzdělávání a odborné přípravy tak, aby nabízené dovednosti odpovídaly stávajícím i budoucím potřebám trhu práce, podnítily se otevřené a flexibilní způsoby učení a všechny zúčastněné strany účinně spolupracovaly, a to i v oblasti financování.

- (18) Komise v Roční analýze růstu na rok 2013¹⁵ zdůraznila, že by členské státy měly zajistit přechod mladých lidí ze školy na trh práce a vypracovat a provádět systém záruk pro mladé lidi, který by každému mladému absolventu (do 25 let) zajistil nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání nebo učňovského programu či stáže do čtyř měsíců po ukončení formálního vzdělávání nebo od začátku nezaměstnanosti.
- (19) Záruka pro mladé lidi by měla být provedena prostřednictvím systému sestávajícího z podpůrných opatření a měla by být uzpůsobena národním, regionálním a místním podmínkám. Tato opatření můžeme rozdělit do šesti hlavních os: budování přístupů založených na partnerství, včasný zásah a aktivace, podpůrná opatření umožňující začlenit se na trh práce, využití strukturálních fondů EU, posouzení a neustálé zlepšování tohoto systému a jeho rychlé provedení. Cílem těchto opatření je zabránit předčasnému ukončení školní docházky, podpora zaměstnatelnosti a odstranění praktických překážek zaměstnanosti. Lze na ně čerpat podporu ze strukturálních fondů EU a měla by být průběžně sledována a optimalizována.
- (20) Pro zvýšení kvality pracovních příležitostí, učňovských programů a stáží hraje zásadní úlohu účinná koordinace a partnerství napříč různými oblastmi politik (zaměstnání, vzdělávání, mládež, sociální věci a další).
- (21) Systém záruk pro mladé lidi musí přihlídnout k rozmanitosti a různým výchozím situacím jednotlivých členských států, pokud jde o úroveň nezaměstnanosti mladých, institucionální organizaci a kapacitu různých aktérů na trhu práce. Měla by se rovněž vzít na vědomí různá situace veřejných rozpočtů a finanční překážky při rozdělování zdrojů¹⁶. Komise v Roční analýze růstu na rok 2013 uvádí, že by se měly stát prioritou a měly by být pokud možno posíleny investice do vzdělávání a současně by se měla zajistit efektivnost těchto výdajů. Zvláštní pozornost je třeba věnovat tomu, aby se zachovalo či rozšířilo pokrytí a účinnost služeb zaměstnanosti a aktivních politik trhu práce, jako je odborná příprava nezaměstnaných a systémy záruk pro mladé lidi. Vytvoření tohoto systému má význam z dlouhodobého hlediska, ale v krátkodobém výhledu musíme reagovat také na dramatické dopady hospodářské krize na pracovní trh,

DOPORUČUJE ČLENSKÝM STÁTŮM,

- (1) aby zajistily, že všichni mladí lidé do 25 let obdrží do čtyř měsíců od začátku nezaměstnanosti či od ukončení formálního vzdělávání kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, učňovského programu nebo stáže.

¹⁵ COM(2012) 750, 28.11.2012.

¹⁶ Výdaje na záruku pro mladé lidi nespádají v národních účtech do kategorie tvorby hrubého fixního kapitálu.

Při přípravě systému záruk pro mladé lidi zváží členské státy průřezové problémy, jako je například skutečnost, že mladí lidé nejsou homogenní skupina z téhož sociálního prostředí, a také zásady vzájemných povinností a nutnost zaměřit se na riziko cyklické nečinnosti.

Systémy záruk pro mladé lidi budou vycházet z následujících pokynů v souladu s národními, regionálními a místními podmínkami a zohlední také pohlaví a diverzitu cílových mladých lidí:

Budování přístupů založených na partnerství

- (2) Stanovit, který veřejný orgán má zřídit a řídit systém záruk pro mladé lidi a koordinovat partnerství na všech úrovních a ve všech odvětvích.
- (3) Zajistit, aby mladí lidé měli kompletní informace o dostupných službách a podpoře, prostřednictvím užší spolupráce mezi službami zaměstnanosti, poskytovateli poradenství v otázkách zaměstnání, vzdělávacími institucemi a službami podpory mladých a plným využitím všech příslušných informačních kanálů.
- (4) Posílit partnerství mezi zaměstnavateli a příslušnými aktéry na trhu práce (služby zaměstnanosti, různé úrovně státní správy, odbory a služby zaměřené na mladé lidi) s cílem zlepšit pracovní příležitosti a možnosti učňovského vzdělávání a stáží pro mladé lidi.
- (5) Navazovat partnerství mezi veřejnými a soukromými službami zaměstnanosti, službami poradenství v oblasti zaměstnání a s dalšími specializovanými službami zaměřenými na mladé lidi (neziskové organizace, centra pro mládež a sdružení mladých lidí), jež usměrňují bezproblémový přechod z nezaměstnanosti, nečinnosti či vzdělávání do práce.
- (6) Zajistit aktivní zapojení sociálních partnerů na všech úrovních při přípravě a provádění politik zaměřených na mladé lidi; podporovat synergie v rámci jejich iniciativ k rozvoji učňovských programů a stáží.
- (7) Zajistit zapojení zástupců mladých lidí a/nebo organizací mladých při přípravě a provádění systému záruk pro mladé lidi, aby byly poskytované služby přizpůsobeny potřebám jejich příjemců a aby tito zástupci šířili osvětu o tomto systému.

Včasný zásah a aktivace

- (8) Vypracovat účinné strategie, jež mladé lidi přivedou ke službám zaměstnanosti, se zaměřením na mladé zranitelné osoby, jež čelí několika překážkám (jako je sociální vyloučení, chudoba nebo diskriminace), a na osoby z kategorie NEET. Přitom je třeba vzít ohled na různá zázemí, z nichž tito lidé pocházejí (poznamenaná zejména chudobou, postižením, nízkým dosaženým vzděláním nebo příslušností k etnické menšině nebo přistěhovalecké skupině).
- (9) V zájmu lepší podpory mladých lidí a vyřešení potenciálního nedostatku povědomí o stávajících nabídkách zvážit založení kontaktních míst, tj., organizací, které by zajišťovaly koordinaci všech dotčených institucí a organizací, zejména s orgánem státní správy odpovědným za řízení systému záruk pro mladé lidi, aby mohly sdílet informace o mladých lidech končících vzdělání a především o těch, kterým hrozí, že nenajdou místo nebo nebudou dále studovat.

- (10) Umožnit službám zaměstnanosti poskytovat společně s ostatními partnerskými subjekty podporujícími mladé lidi v počáteční fázi personalizované poradenství a vytvářet individuální akční plán, včetně individuálních systémů podpory připravených na míru, a to vždy za dodržení zásady vzájemných povinností.

Podpůrná opatření k začlenění na trh práce

Zvyšování kvalifikace

- (11) Nabídnout osobám, jež předčasně ukončily školní docházku, a mladých lidem s nízkou kvalifikací možnost vrátit se do vzdělávacího systému nebo se zapojit do vzdělávacích programů druhé šance, jejichž učební prostředí odpovídá specifickým potřebám frekventantů a umožňuje jim doplnit si chybějící kvalifikaci.
- (12) Zajistit, aby veškeré činnosti organizované v rámci systému záruk pro mladé lidi a zaměřené na zvýšení kvalifikace a kompetencí napomáhaly řešit stávající nesoulad mezi nabídkou kvalifikací a jejich poptávkou a potřeby poptávky trhu práce, zejména v souvislosti s ekologickým hospodářstvím, IKT a odvětvím zdravotní péče.
- (13) Zajistit, aby do zvyšování kvalifikací a kompetencí spadaly také digitální kompetence a znalost IKT. Podporovat status odborných znalostí a kompetencí tím, že učební plány a certifikace v oblasti IKT budou odpovídat normám a budou mezinárodně srovnatelné.
- (14) Podporovat (základní a střední) školy, střediska odborné přípravy a služby zaměstnanosti, aby podporovaly a poskytovaly mladým lidem průběžné poradenství o podnikání a samostatné výdělečné činnosti například prostřednictvím kurzů podnikání.
- (15) Zajistit, aby se uznávaly kvalifikace, znalosti a kompetence získané v neformálním a informálním učení a aby se ocenilo, že zvyšují šance uchazečů na trhu práce.

Opatření související s trhem práce

- (16) Snížit nemzdové náklady práce, aby se zvýšily vyhlídky mladých lidí na získání zaměstnání.
- (17) Využít v souladu s platnými pravidly pro státní podporu cílených a dobře propracovaných subvencí na platy a nabírání pracovní síly, které by podnítily zaměstnavatele k vytváření nových možností pro mladé lidi, jako jsou učňovské programy, stáže nebo umístění do zaměstnání, a to zejména pro lidi, kteří jsou trhu práce nejvíce vzdáleni.
- (18) Podporovat pracovní mobilitu tím, že se mladým lidem předají informace o nabídkách zaměstnání, stáží a učňovských programů a také o dostupné podpoře v různých oblastech, regionech a zemích, např. prostřednictvím služeb a systémů, jako je EURES, který lidi motivuje k mobilitě a práci v rámci celé EU. Pomáhat mladým lidem, kteří si najdou práci v jiné oblasti nebo v jiném členském státě, aby se lépe přizpůsobili novému prostředí.
- (19) Poskytovat více podpory zakládání podniků, například díky užší spolupráci mezi službami zaměstnanosti a poskytovateli podpory podnikání a (mikro)financování.

- (20) Posílit mechanismus na podporu mladých lidí, kteří vypadnou z aktivačního systému, a nemají tak už nárok na dávky a jiné výhody.

Využití strukturálních fondů EU

- (21) Plně a optimálně využívat finančních nástrojů politiky soudržnosti v příštím období 2014–2020 na podporu zřízení systému záruk pro mladé lidi. V této souvislosti zajistit, aby se podpora vypracování a provedení výše uvedených opatření stala prioritou a získala potřebné finance. Zahrnout je třeba i možnost financování subvencí z Evropského sociálního fondu na cílené nabírání nových zaměstnanců. Rovněž co nejvíce využít zbývajících finančních prostředků vyčleněných na programové období 2007–2013.
- (22) V souvislosti s přípravou na období 2014–2020 je třeba ve smlouvách o partnerství věnovat zvýšenou pozornost konkrétním cílům ohledně provedení systému záruk pro mladé lidi a v operačních programech popsat opatření, která získají podporu v rámci příslušných investičních priorit ESF, zejména činnosti týkající se udržitelné integrace mladých lidí z kategorie NEET na trh práce a podpory mladých podnikatelů a sociálních podniků a jejich případného přínosu ke konkrétním cílům.

Posouzení a neustálé zlepšování systému

- (23) Sledovat a hodnotit všechny kroky a programy týkající se záruky pro mladé lidi, aby se mohlo přistoupit k vypracování politik a zásahů na základě důkazů a zkušeností, co kde a kdy funguje, čímž se zajistí účinné využití zdrojů a pozitivní návratnost investic. Udržovat aktuální přehled toho, kolik finančních prostředků bylo přiděleno na zavedení a provádění záruky pro mladé lidi, zejména v rámci operačních programů politiky soudržnosti.
- (24) Podporovat vzájemné učení na národní, regionální a místní úrovni mezi všemi stranami, jež se podílejí na boji proti nezaměstnanosti mladých, s cílem vylepšit strukturu a účinek budoucích systémů záruk pro mladé lidi. Plně využít výsledků projektů, jež získají podporu v průběhu přípravných akcí systému záruk pro mladé lidi.
- (25) Posílit kapacity všech zúčastněných stran, včetně příslušných služeb zaměstnanosti, jež se podílejí na vytváření, provádění a hodnocení systému záruk pro mladé lidi, s cílem eliminovat jakékoli vnitřní či vnější překážky politiky a rozvoje tohoto systému.

Provádění systému podpory pro mladé lidi

- (26) Provést co nejdříve systémy záruk pro mladé lidi a zajistit, aby byly řádně začleněny do budoucích spolufinancovaných programů EU, nejlépe od začátku víceletého finančního rámce na období 2014–2020,

BERE NA VĚDOMÍ, ŽE KOMISE:

Financování

- (27) V souladu s příslušnými investičními prioritami Evropského sociálního fondu na programové období 2014–2020 podníí členské státy, aby co nejlépe využívaly prostředků z ESF na podporu zavedení a provádění systému záruk pro mladé lidi jakožto politického nástroje boje proti nezaměstnanosti a sociálnímu vyloučení mladých a prevence tohoto jevu.
- (28) Podpoří vytváření programu v rámci fondů společného strategického rámce (Evropský sociální fond, Evropský fond pro rozvoj venkova, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond), a to rovněž prostřednictvím vzájemného učení, vytváření sítí a technické pomoci.

Osvědčené postupy

- (29) Plně využije nového programu pro sociální změny a inovace ke sběru osvědčených postupů v souvislosti s systémem záruk pro mladé lidi na národní, regionální a místní úrovni.
- (30) Využije programu vzájemného učení v oblasti evropské strategie zaměstnanosti k podpoře členských států, aby sdílely své zkušenosti a vyměňovaly si osvědčené postupy.

Sledování

- (31) Nadále pravidelně sleduje vývoj v oblasti přípravy, provádění a výsledků systému záruk pro mladé lidi a podává o nich zprávy v rámci ročního pracovního programu evropské sítě veřejných služeb zaměstnanosti.
- (32) Sleduje provádění tohoto doporučení a prostřednictvím výboru pro zaměstnanost zavede vícestranný dohled nad prováděním systému záruk pro mladé lidi v rámci evropského semestru, přičemž provede analýzu dopadu uplatňovaných politik a zaměří se, pokud možno, na doporučení pro jednotlivé členské státy.

Zvyšování povědomí

- (33) Podpoří činnosti vedoucí ke zvýšení povědomí o zřizování záruk pro mladé lidi mezi členskými státy za využití Evropského portálu pro mládež a zejména jeho informačních kampaní.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda*